

Personer som saknar tillstånd att vistas i Sverige har enligt lag rätt till subventionerad hälso- och sjukvård samt tandvård.

Avgifter

Avgifter för patienter utan tillstånd är desamma som för asylsökande. Vården ska vara landstingsfinansierad och ges av landstinget eller privat vårdgivare med vissa undantag.

Mer information på Vårdgivarguiden:

www.vardgivarguiden.se/patientadministration/ta-betalt/asyl_utan_tillstand/handbokforpersonerutantillstand/

Rätt till subventionerad vård

En person utan tillstånd som fyllt 18 år har rätt till följande subventionerad sjukvård och tandvård:

- vård som inte kan anstå (vad som är vård som inte kan anstå avgörs i det enskilda fallet av den behandlande läkaren eller tandläkaren)
- mödrahälsovård (inklusive förlossning)
- vård vid abort
- preventivmedelsrådgivning
- läkemedel som förskrivs i samband med hälso- och sjukvård
- vård och åtgärder enligt smittskyddslagen
- akut tandvård och tandvård som inte kan anstå
- en hälsoundersökning.

En person som *inte* fyllt 18 år har rätt till fullständig subventionerad hälso- och sjukvård, regelbunden fullständig tandvård samt läkemedel.

En person utan tillstånd som söker vård har rätt till avgiftsfri hälsoundersökning vid ett tillfälle på någon av följande vårdcentraler:

- Rissne vårdcentral
- Rinkeby vårdcentral
- Fittja Vårdcentral
- Valsta vårdcentral
- Rågsved vårdcentral
- Wasa vårdcentral

Syftet med hälsoundersökningen är att upptäcka ohälsa eller sjukdom, informera om hälso- och sjukvård i Stockholms län och ta prover enligt Smittskydd Stockholms rekommendationer.

Sjukresor, hjälpmedel, läkemedel och tolk ska erbjudas i samband med subventionerad vård, oavsett patientens ålder.

Vem omfattas av lagen?

Person utan tillstånd att vistas i Sverige är den som:

- har haft ett tillstånd eller visum som har gått ut
- aldrig har haft ett tillstånd eller ansökt om tillstånd och fått avslag (till exempel fått avslag på asylansökan).

Lagen omfattar inte personer som har tillstånd att vistas i Sverige, exempelvis EES- och EU-medborgare, turister eller affärsresenärer. Personer som har ansökt och väntar på tillstånd omfattas inte. Asylsökande omfattas inte heller av lagen, men har rätt till vård på liknande villkor.

En viktig princip som vårdgivaren ska utgå från är att en utländsk person som söker hälso- och sjukvård i Sverige har nödvändiga tillstånd att vistas här. Då gäller ordinarie avgiftsregler för personer från andra länder, se turisthandboken på Vårdgivarguiden.

ID och journalföring

En person utan tillstånd kan inte bevisa att den saknar tillstånd och vårdgivaren har vanligtvis inga möjligheter att kontrollera om en person vistas i landet utan tillstånd. Vårdgivaren bör därför behandla personer som uppger att denne saknar tillstånd i enlighet med lagen om vård till personer som saknar tillstånd att vistas i Sverige, om det inte finns särskilda skäl att tro att personen har tillstånd.



Vårdtagaren behöver inte legitimera sig, men bör uppge namn och födelsedatum för patientsäkerhetens skull. Om patienten inte legitimerar sig bör det noteras i journalen.

Personer utan tillstånd saknar ofta en fast postadress, men många har mobiltelefon. Kom överrens med patienten om ett sätt för vården att meddela provsvar och kalla till återbesök.

Reservnummer och registrering

Särskilda patientkort finns att beställa via e-post till informationsmaterial.lsf@sll.se. På patientkortet ska vårdgivaren skriva reservnumret och vårdtagarens namn. Det är viktigt att poängtera för patienten att spara kortet med reservnumret. Upplys också om vad hen ska göra om reservnumret kommer bort, det vill säga uppge namn och födelsedatum vid nästa vårdkontakt.



Vid registrering av besök/telefonkontakter i öppenvård ska vårdgivaren alltid ange taxekod 71 för patienter som saknar tillstånd. För att vårdgivaren ska kunna registrera vårdkontakten måste patienten ha ett så kallat reservnummer.

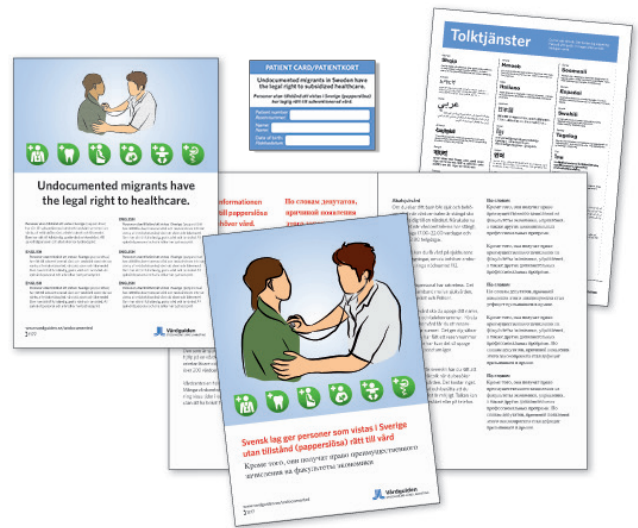
Om patienten saknar eller inte känner till sitt reservnummer kan det hämtas ut från personuppgiftsregistret. www.vardgivarguiden.se/pu

Kontakta SLL för access på telefon 08-123 177 77 eller via e-post servicedesk.sllit@sll.se.

Inom slutenvården finns för närvarande ingen möjlighet att markera ett vårdtillfälle med patientgruppen "personer som saknar tillstånd". Vårdgivaren ansvarar själv för att ha rutiner som möjliggör vidarefakturering till hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Läkemedel och receptrutiner

Läkemedel som receptförskrivs i samband med vård är subventionerade. För apotekens hantering är det viktigt att arbetsplatskod och förskrivarkod skrivs ut på alla recept enligt ordinarie receptrutiner. Även patientens reservnummer ska framgå och receptet ska



Informationsmaterial finns att ladda ner på www.vardgivarguiden.se/patientadministration/ta-betalvt/asyl_utan_tillstand/handbokforpersonerutan_tillstand/artiklar/informationsmaterial/

märkas "UTill/Tillståndslös betalas av SLL" i doseringsraden. E-recept ska styras till ett specifikt apotek där patienten hämtar ut läkemedlet med reservnummer, vilket bör tydliggöras för patienten.

Tystnadsplikt och sekretess

Inom hälso- och sjukvården gäller samma sekretessskydd för alla patienter, oberoende av om man har tillstånd att vistas i Sverige eller inte.

All personal som arbetar inom hälso- och sjukvården har tystnadsplikt. Personal inom hälso- och sjukvården får inte ta kontakt med myndigheter eller andra och lämna några som helst uppgifter om personer som befinner sig i landet utan tillstånd. Att lämna ut information om patienten utan dennes medgivande är ett brott mot tystnadsplikten.

Enligt gällande lag är dock hälso- och sjukvårdspersonalen skyldig att lämna uppgift om huruvida en namngiven person vistas på en sjukvårdsinrättning eller inte, om uppgiften begärs av domstol, åklagarmyndighet, polismyndighet, kronofogdemyndighet eller skattemyndighet. Det gäller alla patienter. Sjukvårdspersonal får svara ja eller nej på frågan.

Tystnadsplikten hindrar inte att uppgifter om vissa brott med minimipåföljd ett års fängelse (t.ex. mord, människorov, våldtäkt och brott som riktar sig mot minderåriga) lämnas till åklagare eller polis. Konferera alltid med närmaste chef innan en sådan kontakt tas. Ta gärna hjälp av landstingets jurister.

I Stockholms läns landsting finns utförliga anvisningar om sekretess.

www.vardgivarguiden.se/patientadministration/patientens-stallning/tystnadsplikt-och-sekretess/